

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กานดา ผรณเกียรติ, ปฟ้าณี จิตวิวัฒนา, ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และ สุวิดา ธรรมมณีวงศ์.

รายงานวิจัย "แบบแผนการเรียนรู้เกี่ยวกับชนบทไทยในภาคกลาง".

ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ข้าศึกคือบัณฑิต กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย, 2541

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. มหาวิทยาลัยที่ทางแยก กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย, 2541

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ปราชญ์สังคม กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย, 2541

โกมล คีมทอง. โกมลคนหนุ่ม กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2540

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สภาพในประเทศแผน 8. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.

จำรูญ ณ ระนอง. การพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เอกสารประกอบการประชุม

สัมมนา. สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2544.

ชวนพิศ สันติโรจน์ประไพ. การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดู

แตกต่างกันตามการรับรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535

ชาติชาย ณ เชียงใหม่. "การพัฒนาประเทศตามกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

: แนวคิดการ จัดการการพัฒนา" เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื่องใน

วาระครบรอบ 30 ปี แห่งการสถาปนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2540.

ทบวงมหาวิทยาลัย. การประเมินผลโครงการ ค่ายอาสาพัฒนาชนบทของนิสิตนักศึกษา

กรุงเทพฯ, 2534

ทบวงมหาวิทยาลัย. การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา สำนัก

ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ, 2541

ทบวงมหาวิทยาลัย. ข้อสรุปเบื้องต้นของการประชุมสัมมนาผู้บริหารด้านกิจการนิสิตนักศึกษา

เรื่อง กิจการนิสิตนักศึกษา ในแผนการพัฒนาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 8

วันที่ 17-19 เมษายน 2538 ณ โรงแรมพาวิลเลียน ริมนครธานี รีสอร์ท กาญจนบุรี,

2538

ทบวงมหาวิทยาลัย. ประมวลข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรชนบทศึกษา สำนักมาตรฐานอุดม

ศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2538

- ทบวงมหาวิทยาลัย. สรุปผลการปฏิบัติงานโครงการบริการสังคมและค่ายอาสาพัฒนา
ชนบท ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปีงบประมาณ 2527-2530 กองสถาบันอุดมศึกษา
 เอกชน, กรุงเทพฯ , 2530
- ทบวงมหาวิทยาลัย. สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2540 สำนักปลัด
 ทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ, 2540
- ทบวงมหาวิทยาลัย. "สรุปผลการดำเนินงานโครงการชนบทศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย", เอกสาร
ประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง "โลกาภิวัตน์กับชนบทศึกษา : รูปแบบการเรียนรู้
ด้านชนบท"; (30 มิ.ย.-1 ก.ค.), 2540.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. "ชนบทศึกษาในบริบทการพัฒนาประเทศ", รายงานการสัมมนาทางวิชาการ ;
 (29 – 30 มิ.ย.), 2538.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. ทำเนียบนักวิชาการชนบทศึกษา. ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดม
ศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, ธันวาคม 2538.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. ประมวลข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรชนบทศึกษา. ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนัก
มาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย , กุมภาพันธ์ 2538.
- ทีศนา แคมมณี, สร้อยสน สกลรักษ์ (บรรณาธิการ) แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการ
ศึกษา กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540
- ธิดารัตน์ บุญนุช . การพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดม
ศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย , 2543
- น้อมศรี เคท และคณะ. การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา.
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.
- บุญชม ศรีสะอาด การวิจัยเบื้องต้น กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, พิมพ์ครั้งที่ 2, 2535
- ปรีชา คุณินทร์พันธุ์, สุรัชย์ หวันแก้ว และ ฉันทนา บรรณศิริโชติ.
 รายงานวิจัย "แบบแผนการเรียนรู้เกี่ยวกับชนบทไทยในเขตกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑล". ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543.
- พรชูลี อาทวอำรุง (บรรณาธิการ) นิสิตนักศึกษา: หลักการ ปัญหา และแนวทางปฏิบัติ
 กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525
- พรรณวิภา บรรณเกียรติ. การสร้างวิชาทักษะชีวิตเพื่อพัฒนาสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2543
- พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต) การศึกษาเพื่ออารยธรรมที่ยั่งยืน กรุงเทพฯ: พุทธธรรม, 2539
- พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต) การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : โกมลคีเมทอง, พิมพ์ครั้งที่ 4 , 2540

- พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต) การพัฒนามนุษยธรรมตามแนวทางพระพุทธศาสนา เอกสารถ่าย
สำเนา, 2539
- พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต) การศึกษาพัฒนาการหรือบูรณาการ กรุงเทพฯ : มูลนิธิพุทธธรรม,
พิมพ์ครั้งที่ 2, 2540
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (บรรณาธิการ) งานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา เอกสารการประชุม
ทางวิชาการ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529
ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, บรรณาธิการ.
องค์ความรู้เกี่ยวกับหมู่บ้าน. รวมเอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ. คณะสังคม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- ภาวณี วนะภูติ. ผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ต่อการเพิ่มขึ้นของค่าสัมพัทธ์ระหว่างบุคคลในแบบวัดไฟ
โรปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535
- ภาวดี มหาจันทร์, โสภกา ชานะมูล, เภาวัต แสงสุริยงค์ และเรืองวิทย์ ลิมปนาท.
รายงานวิจัย “แบบแผนการเรียนรู้เกี่ยวกับชนบทไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”
ทบวงมหาวิทยาลัย, 2542
- มหาวิทยาลัยรังสิต บทบาทของมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 21 เอกสารการประชุมทาง
วิชาการประจำปี ครั้งที่ 4 วันที่ 21 - 22 มกราคม 2542 มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี,
2542
- เยาวลักษณ์ อภิชาติวัลลภ, วิยุทธะ จำรัสพันธุ์ และอุทัยวรรณ ตรีนุชกร.
รายงานวิจัย “แบบแผนการเรียนรู้เกี่ยวกับชนบทไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”.
ทบวงมหาวิทยาลัย, 2542
- วิจิตร ศรีสอาน . สรุปคำบรรยายในการสัมมนา เรื่องอาจารย์ ที่ปรึกษากิจกรรมเสริม
หลักสูตร ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ 11-18 มิถุนายน 2521 กองกิจการนักศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2521
- วัชনীย์ เซาว์ดำรงค์. รูปแบบการพัฒนาลักษณะความเป็นครูวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์
ศึกษาศาสตร์ วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542
- ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์ การพัฒนารูปแบบการสอนบูรณาการเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของ
นักศึกษาพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2540

สุบรรณ พันธุ์วิเศษ และชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์. ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติ.

กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2522

สุพจน์ โกวิทยา, นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิตร, สนั่น เพ็งเหมือน และ อิศมาแอ อาลี.

รายงานวิจัย “แบบแผนการเรียนรู้เกี่ยวกับชนบทไทยในภาคใต้” ทบวงมหาวิทยาลัย,
2542

สำเนาฯ ขจรศิลป์ มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษมบัณฑิต, 2538

เสาวลักษณ์ ชายทวีป, สามารถ ศรีจ่างค์ และชุลีพร วิมุกตานนท์.

รายงานวิจัย “แบบแผนการเรียนรู้เกี่ยวกับชนบทไทยในภาคเหนือ”
ทบวงมหาวิทยาลัย, 2542

ภาษาอังกฤษ

Berson, Judith S. “A Marriage Made in Heaven : Community Colleges and Service Learning.” Community College Journal 64,no.6(1994):14-19

Berson, Judith S. “Win/Win/Win with a Service Learning Program.” Journal of Career Planning and Employment (1994): 30-35.

Chickering, Arthur W. and Reisser, Linda. Education and Identity. Second Edition
San-Francisco : Jossey-Bass, 1993

Chickering, A.W. and Gamson, Z.F. “Seven Principles for Good Practice In Undergraduate Education” The Wing Spread Journal June, 1987

Dewey ,J. Experience and Education. New York : Macmillan, 1963

Joyce and Weil M. Model of Teaching. 3rd New York : Prentice-Hall, 1986.

Keeves, J.P.. Educational Research Methodology and Measurement. 2nd
New York : Pergamon, 1997.

Learning. 4 th ed. Japan : Halt-Saunders International Edition, 1981.

Miller, Theodore K. and prince, Judith S. The Future of Student Affairs.
San Francisco : Jossey-Bass Publishers, 1976

Murray D.R. “Charting a New Course and Facilitating College and School Collaboration Through Service Learning and Serviec Leadership Development” CANADA, 1996

- Rogers, C. Freedom to Learn Columbus, Ohio : Charles B. Merrill, 1969
- Saylor, J.G.; William M.a. and Arthur J.L. Curriculum planning for better teaching and
Sinclair Goodlad. Study Service. Great Britain : NFER-Nelson, 1982
- UNESCO. Principle Regional Office for Asia and the Pacific Strengthening the Role of
Teacher in a Changing World : An Asia-Pacific Perspective Bangkok , 1996

ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ในปี 1997

- [http:// www.fiu.edu/~ time4 chg/Library/bigdummy.html](http://www.fiu.edu/~time4chg/Library/bigdummy.html).
- <http://csf.colorado.edu/sl/what.html>
- [http://www.broward.cc.fl.us/bcc/st_affairs/judith 2.html](http://www.broward.cc.fl.us/bcc/st_affairs/judith2.html)
- <http://134.84.184.211/stndards/definiti.html>
- <http://www.studyaboad.com/psl/pslhome.html>
- [http:// www.studyaboad.com/psl/bib.html](http://www.studyaboad.com/psl/bib.html)
- <http://csf.colorado.edu/sl/cu/handbk9.html>
- <http://134.84.184.211/stndards/bib.html>
- [http://134.84.184.211/K5 techas.html#anchor841736](http://134.84.184.211/K5_techas.html#anchor841736)
- [http://ideanet. doe.state.in.us/srvlrm/elements.html](http://ideanet.doe.state.in.us/srvlrm/elements.html)
- <http://csf.colorado.edu/sl/syllabi.html>
- http://www.aacc.nch.edu/spcproj/service/b_howtoo.html
- http://www.aacc.nch.edu/initiatives/SERVICE/b_what.html
- <gopher://csf.colorado.EDU:70/00/sl/syllabi/education/educ39>
-

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก

ผลการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นการตรวจสอบ	การตัดสิน			ค่า IOC
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	
1.ความชัดเจนของรูปแบบวิชา	4	0	1	0.80
2.ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	5	0	0	1.00
3.ความครอบคลุมเนื้อหาวิชา	5	0	0	1.00
4.ความเหมาะสมของการประเมินผล	4	0	1	0.80
5.ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้	5	0	0	1.00

การตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตามแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตัดสินว่ารูปแบบมีความเหมาะสม ไม่แน่ใจ หรือไม่เหมาะสม โดยใช้สูตรในการคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการตรวจสอบเนื้อหา/จุดประสงค์
- R คือ ผลการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ
- N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ
- +1 หมายถึง แนใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสมกับเนื้อหา/จุดประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบมีความเหมาะสมกับเนื้อหา/จุดประสงค์
- 1 หมายถึง แนใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบไม่เหมาะสมกับเนื้อหา/จุดประสงค์

ถือเกณฑ์ IOC มากกว่า 0.05 จึงยอมรับว่าระบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบประเมินรูปแบบการเรียนการสอนเชิงบริการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนาวิ ขจรศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญทางกิจกรรมนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนตรี แยมกสิกร ผู้เชี่ยวชาญทางกิจกรรมนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พูแสง ผู้เชี่ยวชาญทางการเรียนการสอน(อุดม
ศึกษา) สถาบันราชภัฏลำปาง
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญทางการเรียนการสอน
(ชนบทศึกษา) ข้าราชการบำนาญ
5. ดร.ศรีศุภร์ ธีมพิบูลย์ ผู้เชี่ยวชาญการวัดและประเมินผล วิทยาลัย
โยนก

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ข เครื่องมือในการวิจัย

แบบวัดพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

คำชี้แจง จากประโยคข้างล่างนี้ให้ท่านพิจารณาว่า พฤติกรรมข้อใดตรงกับสิ่งที่ท่านปฏิบัติ อยู่มากที่สุด ใส่หมายเลขคำตอบใน หน้าประโยคนั้น

คำตอบ 1 เป็นประจำ 2 บ่อยครั้ง 3 บางครั้ง 4 นานๆครั้ง 5 น้อยมาก 6 ไม่เคยเลย

- 1.ฉันพยายามอยู่กับผู้คน
- 2.ฉันปล่อยให้คนอื่นตัดสินใจให้ว่าจะทำอะไร
- 3.ฉันเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมสังคมต่างๆ
- 4.ฉันพยายามมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคนอื่น
- 5.ฉันมักจะเข้าร่วมกับชมรมหรือสมาคมเมื่อมีโอกาส
- 6.ฉันปล่อยให้ผู้อื่นมีอิทธิพลอย่างมากต่อการกระทำต่างๆ
- 7.ฉันพยายามทำให้คนอื่นมีส่วนร่วมในแผนงานต่างๆของฉัน
- 8.ฉันพยายามมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและสนิทสนมกับคนอื่น
- 9.ฉันพยายามมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคนอื่น
- 10.ฉันปล่อยให้ผู้อื่นควบคุมการกระทำต่างๆของฉัน
- 11.ฉันพยายามให้มีผู้คนแวดล้อมฉัน
- 12. ฉันพยายามใกล้ชิดและสนิทสนมกับคนอื่น
- 13.เมื่อคนอื่นทำสิ่งต่างๆร่วมกัน ฉันมักจะเข้าไปร่วมกับเขาด้วย
- 14.ฉันถูกคนอื่นชักจูงได้ง่าย
- 15.ฉันพยายามหลีกเลี่ยงการอยู่ตามลำพัง
- 16.ฉันพยายามเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มต่างๆ

คำชี้แจง จากประโยคข้างล่างนี้ให้ท่านพิจารณาว่า “คนอื่น” ในแต่ละข้อ หมายถึงจำนวนคนมากน้อยเท่าใด ใส่หมายเลขคำตอบตรงที่ตรงกับสิ่งที่ท่านปฏิบัติอยู่มากที่สุดใน O หน้าประโยคนั้น

คำตอบ 1 คนส่วนมาก 2 หลายคน 3 บางคน 4 น้อยตน 5 หนึ่งหรือสองแสนคน
6 ไม่มี สักคน

- 17. ฉันพยายามเป็นมิตรกับคนอื่น
- 18. ฉันปล่อยให้ผู้อื่นตัดสินใจให้ว่าจะทำอะไร
- 19. ความสัมพันธ์ส่วนตัวของฉันกับคนอื่นเป็นไปอย่างเย็นชาและห่างเหินกัน
- 20. ฉันปล่อยให้คนอื่นรับผิดชอบในเรื่อง ๆ
- 21. ฉันพยายามมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคนอื่น
- 22. ฉันปล่อยให้ผู้อื่นมีอิทธิพลอย่างมากต่อการกระทำต่าง ๆ ของฉัน
- 23. ฉันพยายามใกล้ชิดและสนิทสนมกับคนอื่น
- 24. ฉันปล่อยให้ผู้อื่นควบคุมการกระทำต่าง ๆ ของฉัน
- 25. ฉันทำตัวเย็นชาและห่างเหินจากคนอื่น
- 26. ฉันถูกคนอื่นชักจูงได้ง่าย
- 27. ฉันพยายามมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและสนิทสนมกับคนอื่น
- 28. ฉันชอบให้คนอื่นชักชวนฉันในเรื่องต่าง ๆ
- 29. ฉันชอบให้คนอื่นทำตัวใกล้ชิดสนิทสนมกับฉัน
- 30. ฉันพยายามมีบทบาทอย่างมากในการกระทำของคนอื่น
- 31. ฉันชอบให้คนอื่นชักชวนฉันเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของเขา
- 32. ฉันชอบให้คนอื่นทำตัวใกล้ชิดกับฉัน
- 33. ฉันพยายามที่จะรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ เมื่ออยู่ร่วมกับคนอื่น
- 34. ฉันชอบให้คนอื่นรับฉันเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของเขา
- 35. ฉันชอบให้คนอื่นทำตัวเย็นชาและห่างเหินจากฉัน
- 36. ฉันพยายามให้คนอื่นทำสิ่งต่าง ๆ ตามวิธีที่ฉันต้องการให้เขาทำ
- 37. ฉันชอบให้คนอื่นขอร้องฉันให้เข้าร่วมในการอภิปรายถกเถียงเรื่องต่าง ๆ ของเขา
- 38. ฉันชอบให้คนอื่นแสดงความเป็นมิตรกับฉัน
- 39. ฉันชอบให้คนอื่นชักชวนฉันเข้าร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเขา
- 40. ฉันชอบให้คนอื่นทำตัวห่างเหินจากฉัน

คำชี้แจง จากประโยคข้างล่างนี้ให้ท่านพิจารณาว่า พฤติกรรมข้อใดตรงกับสิ่งที่ท่านปฏิบัติ อยู่มากที่สุด ใส่หมายเลขคำตอบใน ○ หน้าประโยคนั้น

คำตอบ 1 เป็นประจำ 2 บ่อยครั้ง 3 บางครั้ง 4 นานๆครั้ง 5 น้อยมาก 6 ไม่เคยเลย

- 41. ฉันพยายามทำตัวเป็นผู้ควบคุมเมื่ออยู่กับคนอื่น
- 42. ฉันชอบให้คนอื่นซักชวนฉันในเรื่องต่างๆ
- 43. ฉันชอบให้คนอื่นทำตัวใกล้ชิดกับฉัน
- 44. ฉันพยายามให้คนอื่นทำสิ่งต่างๆที่ฉันต้องการทำ
- 45. ฉันชอบให้คนอื่นซักชวนฉันเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆของเขา
- 46. ฉันชอบให้คนอื่นทำตัวเย็นชาและห่างเหินจากฉัน
- 47. ฉันพยายามมีบทบาทอย่างมากในการกระทำของคนอื่น
- 48. ฉันชอบให้คนอื่นรับฉันเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆของเขา
- 49. ฉันชอบให้คนอื่นทำตัวใกล้ชิดสนิทสนมกับฉัน
- 50. ฉันพยายามที่จะรับผิดชอบในเรื่องต่างๆเมื่ออยู่ร่วมกับคนอื่น
- 51. ฉันชอบให้คนอื่นซักชวนฉันเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆเมื่ออยู่ร่วมกับคนอื่น
- 52. ฉันชอบให้คนอื่นซักชวนฉันเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของเขา
- 53. ฉันพยายามให้คนอื่นทำสิ่งต่างๆตามวิธีที่ฉันต้องการให้เขาทำ
- 54. ฉันรับผิดชอบเรื่องต่างๆเมื่ออยู่ร่วมกับคนอื่น

แบบวัดทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล

คำชี้แจง จากประโยคข้างล่างนี้ให้ท่านพิจารณาว่า พฤติกรรมข้อใดตรงกับสิ่งที่ท่านปฏิบัติ

พฤติกรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วยเกือบ ทั้งหมด	ไม่เห็นด้วย เกือบทั้งหมด	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.ฉันมีความยากลำบากในการพูดคุยกับครู อาจารย์ ที่ฉันเรียนด้วย				
2.ฉันมีความยากลำบากในการสอนคนอื่นแม้เขา จะเรียนจากฉันได้				
3.ฉันสามารถร่วมแสดงความคิดเห็น และความรู้สึก กับผู้อื่นได้				
4.ฉันสามารถพูดคุยและเข้ากับเด็ก ๆ ได้ดี				
5.ฉันไม่สามารถบอกได้ถึงความกดดันที่ได้รับจาก มหาวิทยาลัย และที่บ้าน				
6.ฉันสามารถปฏิเสธการขอร้อง และการชักชวน จากคนอื่นได้อย่างสบายใจ				
7.ฉันไม่กล้าพูดขอความช่วยเหลือจากใคร				
8.เมื่อฉันฟังใคร ๆ พูด ฉันไม่รู้ว่าเขากำลังรู้สึกอย่างไร				
9.ฉันสามารถเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และสิ่งที่ พ่อแม่ประพฤติ ปฏิบัติได้อย่างชัดเจน				
10.วิธีการแสดงความโกรธของฉันทำให้ฉันรู้สึกเสียใจ ทั้งยังทำให้คนอื่นเสียใจด้วย				
11.เป็นการยากที่จะทำตามความต้องการของฉัน โดย ยังคงเป็นพลเมืองที่ดี				
12.เมื่อคิดได้ฉันจะพูดทันทีถึงแม้อีกฝ่ายกำลังพูดอยู่				

เครื่องมือวัดความสามารถในเชิงผู้นำ(Self-Leadership Quotient -SLQ)

คำชี้แจง

อ่านหัวข้อต่อไปนีและให้คะแนน 0 (ไม่เคย) ถึง 5 (เป็นประจำ) จัดอันดับแต่ละอันดับว่าคุณร่วมกิจกรรมต่างๆอย่างไรทั้งในและนอกเวลาทำงาน เมื่อทำเสร็จแล้วลงคะแนน

กิจกรรม	เป็นประจำ (5)	บ่อย ครั้ง (4)	บาง ครั้ง (3)	นานๆ ครั้ง (2)	น้อย มาก (1)	ไม่ เคย (0)
1.ฉันตรวจสอบ/วัดความรู้สึกของตัวเอง						
2.ฉันทราบว่าจะอะไรคือสิ่งที่สำคัญที่สุดของฉัน						
3.ฉันรักษาอำนาจในตัวเองอย่างสม่ำเสมอ						
4.ฉันค้นหาปัญหาเพื่อแก้ไข						
5.ฉันทราบถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของฉัน						
6.ฉันรู้ว่ามีใครรับผิดชอบ						
7.ฉันสำรวจสถานการณ์						
8.ฉันคิดใคร่ครวญว่าจะอะไรที่เป็นไปได้						
9.ฉันมองเห็นว่าตัวเองจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้						
10.ฉันจับคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถกับความท้าทาย						
11.ฉันจัดวางวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย						
12.ฉันตั้งเป้าหมายอย่างเฉพาะเจาะจง						
13.ฉันสำรวจทรัพยากรของตัวเอง						
14.ฉันวางแผนการดำเนินงานแต่ละก้าว						
15.ฉันกำหนดมาตรฐานของการบรรลุเป้าหมาย						
16.ฉันสร้างเครือข่ายพันธมิตร						
17.ฉันสร้างความรู้ร่วมของกลุ่ม						
18.ฉันทำให้คนอื่นมีทัศนวิสัยร่วม						
19.สิ่งที่ฉันพึงย้อมมีความหมาย						

กิจกรรม	เป็นประจำ (5)	บ่อย ครั้ง (4)	บาง ครั้ง (3)	นานๆ ครั้ง (2)	น้อย มาก (1)	ไม่ เคย (0)
20.ฉันจัดความก้าวหน้าของฉัน						
21.ฉันให้รางวัลกับความก้าวหน้าของฉัน						
22.ฉันมองโลกในแง่ดี						
23.ฉันมีความสุขในสิ่งเล็กน้อย						
24.ฉันทำตัวกลมกลืนกับสิ่งที่ทำ						
25.ฉันมีทัศนคติว่าอะไรที่ทำได้-ทำ						
26.ฉันปรับความคิดของฉันให้เข้ากับสถานการณ์						
27.ฉันปฏิเสธความเชื่อการเป็นคนสมบูรณ์แบบ (perfectionism)						
28.ฉันหาทางอ้อมที่เหมือนกัน						
29.ฉันมีแผนสองรองรับ						
30.ฉันเรียนรู้จากข้อผิดพลาดของฉัน						
31.ฉันชอบความท้าทาย						
32.ฉันมองปัญหาเป็นโอกาส						
33.ฉันทำสิ่งที่แตกต่าง						
34.ฉันมุ่งความสนใจในสิ่งที่ฉันทำ						
35.ฉันพัฒนากลยุทธ์						
36.ฉันทำตามใจตัวเอง						

การนับคะแนน

144-180 ดีมาก--ความสามารถของคุณทำให้คุณโดดเด่น คุณอาจจะเป็นผู้นำ ตัวเองได้
พอกๆกับที่เป็นผู้นำที่โดดเด่นได้ โดยการศึกษาของคุณสมบัติของผู้นำที่ดี

109-144 ดี—คุณมีทักษะส่วนใหญ่ของการเป็นผู้นำตนเอง หากฝึกฝนบ่อยๆคุณจะเป็นผู้
นำตนเองที่ยอดเยี่ยม

73-108 พอใช้—คุณมีทักษะความเป็นผู้นำตนเองอยู่มาก แต่ใช้ทักษะอย่างไม่ถูกต้อง ด้วย
การฝึกฝนทักษะบางประการ คุณสามารถเป็นผู้นำตัวเองได้ด้วย

36-72 ต้องปรับปรุง—คุณมีทักษะการเป็นผู้นำตัวเองหลายประการ แต่ไม่ได้ใช้บ่อยนักตัวคุณพยายามเรียนรู้ ฝึกฝน คุณจะพัฒนาทักษะการนำตัวเองได้อย่างมาก

0-35 ไม่มีประสิทธิภาพ—คุณแสดงให้เห็นว่าคุณมีความสนใจมากในการนำตัวเองและมักจะวนอยู่กับที่จะมองหาทิศทางจากคนอื่น คุณอาจจะมีความสามารถในการเป็นผู้นำตัวเอง แต่จะต้องให้การเพิ่มพูนทักษะเป็นความสำคัญอันดับแรก

แบบสอบถามความคิดเห็นและประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบริการ

กรุณาระบุว่าท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในแต่ละข้อ ทำเครื่องหมายถูกในช่องที่กำหนด
(1= ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 2= ไม่เห็นด้วยเกือบทั้งหมด, 3= เห็นด้วยเกือบทั้งหมด, 4= เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

กิจกรรม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย เกือบ ทั้งหมด	ไม่เห็นด้วย เกือบ ทั้งหมด	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.ฉันพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างมากเกี่ยวกับปัญหาของสังคม				
2.ฉันพัฒนาให้ตนเองมีความรู้สึกรับผิดชอบ				
3.ฉันเรียนรู้ที่จะให้หลักการของหลักสูตรนี้ไปใช้กับเหตุการณ์ใหม่ๆ				
4.ฉันเรียนรู้การแก้ปัญหาต่างๆจากหลักสูตรนี้				
5.ฉันทบทวนเกี่ยวกับทัศนคติของฉันที่ผ่านมา				
6.ฉันคิดว่าบริการต่างๆที่ฉันทำในหลักสูตรนี้ยังไม่ได้ก่อให้เกิดประสบการณ์กับชุมชนอย่างเต็มที่				
7.ฉันมีความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับความต้องการและปัญหาชุมชนที่ฉันอาศัย				
8.ฉันมีความสุขสบายในสังคมที่แตกต่างของกลุ่มคนที่ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม				
9.ฉันไม่ได้คำนึงหรือมุ่งมั่นที่จะสร้างความประทับใจต่อบุคคลอื่น				
10.ฉันได้รับการจูงใจจากหลักสูตรนี้โดยจะนำทฤษฎีที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
11.ทุกคนควรมีเวลาที่จะสร้างสรรค์สังคมของชุมชน				
12.ฉันรู้สึกประหม่าในการนำเสนอหรือการพูดในที่ชุมชน				
13.ฉันคิดว่าฉันสามารถสร้างสรรค์และก่อให้เกิดผลกระทบที่ดีต่อชุมชนที่ฉันอาศัย				

กิจกรรม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย เกือบทั้ง หมด	ไม่เห็นด้วย เกือบทั้ง หมด	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14. ฉันคิดว่าการทำงานเป็นกลุ่มเป็นการให้รางวัลที่ดีกว่าการทำรายบุคคล				
15. ฉันคิดว่าตนเองมีความตั้งใจอย่างต้องแก่ต่องานประจำวันที่รับผิดชอบและที่ฉันสนใจ				
16. ฉันคิดว่าฉันสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุดทั้งเนื้อหาของหลักสูตร				
17. งานของผู้คนหนักกว่าที่คิด				
18. ฉันคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองมีผลกระทบต่อความรู้สึกน้อยมาก				
19. ฉันจะยืนอยู่บนข้างของความถูกต้อง และไม่สนใจว่าผู้อื่นจะคิดอย่างไร				
20. ฉันรู้สึกว่าคุณสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ดี (ในแง่บวก) ต่อปัญหาของสังคม(แก้ไขได้)				
21. ฉันคิดว่าคุณสมบัติส่วนตัวฉันได้แก่ความรับผิดชอบต่อ, กิริยาท่าทางถือเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นสำเร็จในอาชีพ				
22. ฉันคงทำอะไรไม่ได้มากถ้ารู้ว่าสิ่งที่ฉันกระทำนั้นส่งผลกระทบต่อเชื้อชาติวัฒนธรรมของผู้อื่น				
23. โดยภาพรวมแล้วฉันรู้สึกพึงพอใจต่อตนเองในด้านการศึกษา, ผลงาน, บุคลิกภาพและภาพภายนอก				
24. เมื่อต้องทำโครงการเป็นกลุ่ม ฉันยอมรับได้ต่อการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่นต่องานของฉัน				
25. ถ้าเวลาฉันพบว่าได้เกิดสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ยุติธรรมต่อบางคนฉันจะยื่นมือเข้าไปช่วย				
26. ฉันรู้สึกประหม่าถ้าจะต้องเริ่มการสนทนากับผู้อื่นที่ฉันไม่รู้จักมาก่อน				
27. หลักสูตรที่ฉันเรียนเป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์กับชีวิตของฉัน				

กิจกรรม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยเกือบทั้งหมด	ไม่เห็นด้วยเกือบทั้งหมด	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
28. การได้ออกไปบริการชุมชนเป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์กับชีวิตของฉัน				
29. ฉันคิดว่าถ้าทุกคนทำงานด้วยกันปัญหาต่างๆของสังคมจะได้รับการแก้ไข				
30. การทำงานมีทักษะทางด้านความพร้อม ความรับผิดชอบ และเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันมีความสำคัญพอๆกับการมีทักษะความชำนาญเฉพาะ				
31. ฉันได้เรียนรู้สิ่งแปลกใหม่จากผู้คนต่างวัฒนธรรม				
32. ฉันรู้สึกไม่พร้อมในการเตรียมตัวภายหลังสำเร็จการศึกษา เช่น การเรียนต่อ				
33. ฉันรู้สึกไม่มั่นใจกับงานที่ฉันกำลังทำอยู่				

แบบสังเกตการณ์
การปฏิบัติงานในโครงการค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา

ชื่อโครงการ.....ชื่อนักศึกษา.....
 แผนก.....หน่วย.....

หัวข้อสังเกต	ดีมาก	ดี	ควรปรับปรุง	หมายเหตุ
1. ความตั้งใจในการทำงาน 2. การประสานงานภายในหน่วยงาน 3. การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในค่ายอาสาพัฒนา 4. การประสานงานกับบุคคลภายนอกค่ายอาสาพัฒนา 5. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย 6. การตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลและมีเหตุผล 7. ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย โดยมีการปรึกษาหารือและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก 8. ภาวะผู้ตามแบบประชาธิปไตย คือ ให้ความร่วมมือกับกลุ่มและยอมรับฟังเสียงส่วนใหญ่ 9. การแก้ไขปัญหา 10. การรักษาความสามัคคี 11. การใช้ความรู้และ/หรือประสบการณ์ในการทำงาน 12. ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับประชาชน 13. การยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษาของประชาชน 14. พฤติกรรมด้านอื่นๆ (โปรด ระบุ).....				

15. ความประทับใจในการสังเกตการณ์ด้านอื่นๆ..... .....
16. ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโครงการ..... .....
17. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชน..... .....
18. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ..... .....

ภาคผนวก ค

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

วัตถุประสงค์

1. นักศึกษาให้ความหมายและอธิบายขอบเขตวิชาสังคมวิทยาได้
2. อธิบายความเชื่อมโยงของศาสตร์ทางสังคมศาสตร์ได้

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
1. ปฐมนิเทศ รายวิชา - แนะนำวิชา - กิจกรรมการ เรียนการสอน - การประเมิน ผล - การออก บริการชุมชน	- แจกเอกสารแนะนำ รายวิชา - หาข้อตกลงร่วมกัน ในเรื่องการประเมิน ผล - กิจกรรมการเรียน การสอน	- อภิปรายแสดง ความคิดเห็นเพื่อ หาข้อตกลงร่วม กันกับผู้สอน	- นักศึกษาได้แสดง ความคิดเห็นด้วย เหตุผล - ได้ข้อสรุปที่เป็นข้อ ตกลงร่วมกัน	1 ชม.	การเข้าชั้น เรียน และ การมีส่วนร่วม ในการ อภิปรายใน ชั้นเรียน
2. ความหมาย ของสังคม ศาสตร์และ สังคมวิทยา	- บรรยาย	- สรุปความหมาย และความแตก ต่างสังคมศาสตร์ และสังคมวิทยา	- สรุปความหมาย และความแตกต่าง สังคมศาสตร์และ สังคมวิทยาได้		
3. ความ สัมพันธ์ ระหว่างสังคม ศาสตร์สาขา ต่าง ๆ	- บรรยาย - ชักถาม - มอบหมายให้ไป ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ในด้านความหมาย จาก Internet - อ่านหนังสือ ประกอบในเรื่อง สังคมศาสตร์			2 ชม	

เนื้อหาวิชาโดยสรุป :

ความหมาย

สังคมวิทยาเป็นสาขาหนึ่งของสังคมศาสตร์ จุดมุ่งหมาย เพื่อต้องการสร้างความเข้าใจในโครงสร้างขั้นมูลฐานของสังคมมนุษย์เป็นการศึกษาถึงพลังที่ทำให้ส่งเสริมกลุ่มคนในการอยู่ร่วมกัน และพลังที่ทำให้กลุ่มแตกแยกกัน นอกจากนี้ยังเกี่ยวกับภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงชีวิตสังคมของคนด้วย

สังคมวิทยาเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ในสังคม ความสัมพันธ์เหล่านั้นไม่ว่าในรูปแบบใด มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ในการดำรงอยู่ต่อไปของสังคม

สังคมวิทยามุ่งศึกษาค้นหาหลักการเกี่ยวกับความเกี่ยวพัน การยึดเหนี่ยว และกฎเกณฑ์ภายในโครงสร้างของสังคม เป็นการศึกษาถึงรากเหง้า และการเติบโตของสังคมจากสภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ เพื่อทราบถึงดุลยภาพของโครงสร้างทางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

สังคมวิทยาในปัจจุบันอาจจัดได้ว่าเป็นศาสตร์ที่ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ อาจจัดแบ่งได้เป็น 3 สาขาใหญ่ๆ คือการศึกษาเรื่อง

1.กลุ่ม กลุ่มในที่นี้หมายถึงกลุ่มทางสังคมซึ่งประกอบด้วยปัจเจกชนที่มีการติดต่อสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ และคนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันจะมีความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน

2.สถาบัน สถาบันเป็นการปฏิบัติการดำเนินการที่เป็นระบบ มีระเบียบ และโดยนัยนี้ก็ก่อให้เกิดกลไกที่จะสร้างกฎ บรรทัดฐานในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามที่คาดหวัง

3.โครงสร้างทางสังคม ซึ่งหมายถึงการแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของการเกิดของกลุ่มที่ประกอบด้วยสถานภาพ ซึ่งเรียกกันว่าเป็นการแบ่งชั้นทางสังคม

ประโยชน์ของสังคมวิทยา

- 1.ช่วยให้มีความรู้ มีความเข้าใจในสังคม หรือโลกที่เราอาศัยอยู่เพิ่มมากขึ้น
- 2.ให้ความเข้าใจเรื่องปัญหาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ทางสังคม
- 3.เข้าใจถึงสถาบันต่างๆของมนุษย์
- 4.เข้าใจตัวเราเอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2

วัตถุประสงค์

1. นักศึกษาสามารถใช้ระเบียบวิธีทางสังคมศาสตร์ศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมได้ อย่างน้อย 3 วิธี
2. นักศึกษาสามารถอธิบายความสำคัญของสถานภาพและบทบาทต่อสังคม รวมถึงบรรทัดฐานแต่ละประเภทอย่างชัดเจน
3. อธิบายความหมายของวัฒนธรรมและบอกหน้าที่ ที่สำคัญของวัฒนธรรมได้

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
1. นำข่าว/ สถานการณ์ เด่นจากสื่อ มวลชนมา ร่วมพิจารณา	-กระตุ้นให้สน. อภิปรายโดยอิสระ -กระตุ้นให้นัก ศึกษาอภิปรายยึด กรอบวิธีการศึกษา ทางสังคมศาสตร์	-แสดงความคิด เห็นและ อภิปรายโดย อิสระ -แสดงความคิด เห็นและ อภิปรายใน กรอบวิชาทาง สังคมฯ	-นักศึกษาได้ฝึก ทักษะการสื่อ สาร, การคิด วิเคราะห์	30-45 นาที	- การมีส่วน ร่วมในการ แสดงความ คิดเห็น
2. สังคมและ วัฒนธรรม -ความหมาย -หน้าที่ -ประเภท -กลุ่มสังคม	-กระตุ้นให้นัก ศึกษาให้ความ หมายของ วัฒนธรรม -บรรยาย	-แสดงความคิด เห็น -อ่าน และค้น คว้าเพิ่มเติม -สังคมและ วัฒนธรรม -การจัด ระเบียบสังคม	- มีความรู้ความ เข้าใจในเนื้อหา วิชาถูกต้อง ครบถ้วน	1.45 ชม.	

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
3. การจัด ระเบียบทาง สังคม -การจัด ระเบียบ -บรรทัดฐาน -สถานภาพ และบทบาท	- บรรยาย,ยกตัว อย่าง	- ชักถามหรือ แสดงความคิด เห็น	สามารถแยกแยะ และอธิบายถึง การจัดระเบียบ ทางสังคมได้ อย่างถูกต้อง	1/2 ชม.	ชักถาม ตอบคำถาม สั้น ๆ

เนื้อหาวิชาโดยสรุป :

สังคมและวัฒนธรรม

สังคมมีความหมายต่อไปนี้เป็นกลุ่มคนขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยกลุ่มย่อยๆ หรือ กลุ่มคนขนาดใหญ่ที่มีอำนาจเหนือกลุ่มย่อยๆ ในสังคมนั้น หรือมีวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของตนเองหรือมีอาณาเขต หรือเลี้ยงตัวเองได้

วัฒนธรรม มีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่าง ที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง ที่ประกอบไปด้วยความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ ศีลธรรม กฎหมาย ประเพณี วิทยาการ และทุกสิ่งทุกอย่างที่คิดและทำในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม

วัฒนธรรมสามารถเป็นเป็น 2 ส่วนคือ วัฒนธรรมวัตถุ และ วัฒนธรรมไม่เกี่ยวกับวัตถุ องค์ประกอบของวัฒนธรรม คือ องค์วัตถุ องค์การ องค์พิธีการ และ องค์คติ

การจัดระเบียบทางสังคม

มนุษย์ได้สิ่งต่าง ๆ หลากอย่าง จากการจัดระเบียบทางสังคม ในทางกลับกันมนุษย์ก็ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานบางอย่างที่วางไว้ การจัดระเบียบทางสังคมทำให้เกิดการควบคุมทางสังคม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ มนุษย์จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน

บรรทัดฐาน

บรรทัดฐานเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม และเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งในสังคมมนุษย์ บรรทัดฐานเป็นกฎข้อบังคับ หรือมาตรฐานในการปฏิบัติของมนุษย์ บรรทัดฐานสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ วิถีชาวบ้านหรือวิถีประชา จารีตหรือกฎศีลธรรม และกฎหมาย

สถานภาพและบทบาท

สถานภาพเป็นตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เป็นสิทธิและหน้าที่ทั้งหมดที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น และสังคมส่วนรวม สถานภาพจะกำหนดว่า บุคคลนั้นมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรในสังคม สถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะบุคคลทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น และมีเครื่องหมายของตนเอง สถานภาพมี 2 ประเภท คือ สถานภาพที่ติดตัวมา ได้มาโดย สังคมกำหนด และ ติดตัวหรือธรรมชาติสร้างสรรค์ ประเภทที่ 2 คือสถานภาพที่ได้มาภายหลังหรือได้มาโดยความสามารถ

บทบาท คือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ ยิ่งสังคมซับซ้อนมากเท่าใด บทบาทจะยิ่งแตกต่างไปเท่านั้น เพราะบางบทบาทคนธรรมดาสามัญก็ปฏิบัติได้ แต่บางบทบาทต้องอาศัยความชำนาญพิเศษที่มีเพียงไม่กี่คนทำได้

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

วัตถุประสงค์

1. นักศึกษาให้ความหมายของสถาบันได้ถูกต้องและทราบลักษณะหน้าที่ของสถาบันต่อสังคม
2. นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะการรวมกลุ่มและแยกแยะความแตกต่างของประเด็น รูปแบบความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคมได้ถูกต้อง
3. อธิบายการขัดเกลาทางสังคมได้อย่างถูกต้อง

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
1. นักศึกษา นำเสนอ ข่าว/ สถาน การณ์ จากสื่อ มวลชน	- ร่วมอภิปราย พยายามโยงการ แสดงความคิดเห็น และการอภิปราย ไปสู่บทเรียนทั้งที่ เรียนไปแล้ว และที่ จะเรียนต่อไป	- ร่วม อภิปราย แสดง ความคิดเห็น	- นักศึกษาเกิด ความเชื่อมโยง ข่าวกับ เนื้อหาวิชาที่ เรียน	1/2 ชม.	-การมีส่วนร่วม ในการ อภิปราย
2. สถาบัน ทาง สังคม - ประเภท ของ สถาบัน - องค์ ประกอบ ของ สถาบัน	- บรรยาย ยกตัว อย่าง - สถาบันการ ศึกษา - สถาบันครอบครัว - สถาบัน ศาสนา ฯลฯ	- ลองยกตัว อย่างสถาบัน อื่น ๆ พร้อม อธิบายถึงองค์ ประกอบทั้ง 4	- เข้าใจสถาบัน สังคมและ สามารถยกตัว อย่างองค์ ประกอบได้ ครบถ้วนถูกต้อง	1 ชม.	-การมีส่วนร่วม ในการ เรียนการ สอน ยกตัว อย่างต่างๆ ได้

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3 (ต่อ)

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
3. การขีด เกลากทาง สังคัม - ทางตรง - ทางอ้อม	- บรรยาย	- ยกตัวอย่าง การขีดเกลาก ทางสังคัมทั้ง ทางตรง ทาง อ้อม อ่าน หนังสือและค้น คว้าเพิ่มเติม		1/2 ชม.	
4.เตรียม ศึกษาภาค สนาม - การ สังเกต - การจด บันทึก	- แจกเอกสาร การรณรงค์ใช้ สิทธิเลือกตั้ง - อธิบายการใช้ สิทธิ์ล่วงหน้า , การกาเครื่องหมาย เลือกตั้งระบบ บัญชีรายชื่อ ฯลฯ - นัดหมายการ ออกพื้นที่	- แบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน	นักศึกษาที่มีความ เข้าใจระบบการ เลือกตั้ง	1 ชม.	การซักถาม ผลัดเปลี่ยน กันซักถาม และอธิบาย (บทบาท สมมติ)

เนื้อหาวิชาโดยสรุป :

สถาบันทางสังคม

สถาบันทางสังคมหมายถึง กระบวนการซึ่งการรวมกลุ่มสมาคมกันก็ดี หรือวิธีการต่างๆก็ดี ได้จัดตั้งขึ้นอย่างมีระเบียบ มีระบบ และมั่นคง สถาบันสังคมมีมากมาย อาทิ สถาบันครอบครัว และการสมรส สถาบันการปกครอง สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันสันตนาการ

การขัดเกลาทางสังคม

การขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการทางตรงและทางอ้อม ที่มนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ ได้เรียนรู้คุณค่า กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของกลุ่มหนึ่งๆ กำหนดหรือวางไว้เพื่อเป็นแบบแผนของการปฏิบัติต่อกัน และให้บุคคลได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง วิธีการขัดเกลาทางสังคม จะออกมาในรูปแบบ การขัดเกลาโดยตรง และ การขัดเกลาโดยอ้อม การขัดเกลาโดยตรง เป็นการขัดเกลาที่ต้องการให้บุคคลปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนที่กลุ่มสังคมนั้นกำหนดไว้ เป็นการบอกกล่าวสิ่งใดควรทำ หรือ สิ่งใดไม่ควรทำ อะไรผิด อะไรถูก ส่วนการขัดเกลาโดยอ้อม เป็นการอบรมที่ไม่ได้บอกกันโดยตรง บุคคลได้รับประสบการณ์ หรือประโยชน์จากการสังเกต หรือการเรียนรู้จากการกระทำของผู้อื่น

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

วัตถุประสงค์

1. ให้นักศึกษาฝึกทักษะการสื่อสาร การสังเกต การจดบันทึก
2. วิเคราะห์สถานภาพทางสังคม , สถานภาพและบทบาทที่มีอิทธิพลต่อสังคม
3. สร้างประสบการณ์การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการมีบทบาทในสังคม

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
-ลงพื้นที่ รณรงค์ เลือกตั้ง หมู่บ้าน ผาลาด ตำบลพระ บาท	<ul style="list-style-type: none"> - แจกเอกสารเกี่ยวกับระบบการเลือกตั้ง - แจกตัวอย่างบัตรเลือกตั้ง - จัดพาหน้าพานักศึกษาเข้าหมู่บ้าน - เวียนสังเกตนักศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> -แจกเอกสารและรณรงค์ให้ผู้คนใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง -สังเกตและบันทึกสิ่งที่ได้พบเห็น ได้ยิน ได้ฟัง - การขัดแย้ง - การแข่งขัน - การร่วมมือ - ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจของชาวบ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักศึกษาเกิดอุดมการณ์ที่ดีทางการเมือง - มีความเข้าใจการเมืองที่ถูกต้อง 	2 วัน วันละ 1 1/2 ชม. (17.00 – 18.30 น.) (เป็นช่วงเวลาที่ชาวบ้านจะอยู่บ้าน)	<ul style="list-style-type: none"> -การสังเกตพฤติกรรม -การมีส่วนร่วม -สังเกตวิธีการแนะนำชาวบ้าน

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 5

วัตถุประสงค์

1. สามารถวิเคราะห์หรือตีผลของกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมและความคิดของบุคคล
2. เข้าใจและอธิบายกระบวนการทางสังคมได้
3. สะท้อนสิ่งที่ได้พบเห็นเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับทฤษฎีได้

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
-นำเสนอผล การลงพื้นที่ กระบวนการ ทางสังคม -การแข่งขัน -การขัดแย้ง -ความร่วมมือ -การยอม ปัญหากัน -การกลมกลืน ทางวัฒนธรรม	-หลังการอภิปราย สรุปให้เห็นการ เชื่อมโยงอย่างเป็น ระบบและนำสู่การ สรุปแต่ละหัวข้อ เนื้อหาวิชานั้น ๆ	- นำเสนอผล การสังเกตและ จัดบันทึกที่ละ กลุ่ม กลุ่มละ 20 นาทีและให้ มีการอภิปราย หลังการนำ เสนอกลุ่มละ 10 นาที	-ความสามารถ ในการสังเกตจาก สถานการณ์จริง -นักศึกษา สามารถเชื่อมโยง ประสบการณ์จริง กับทฤษฎีได้	3 ชม.	-ความ สามารถใน การนำเสนอ -ผลการ สังเกตและ จัดบันทึก -การนำ เสนออย่าง เป็นระบบ -การเชื่อม โยงสถาน การณ์จริง กับทฤษฎี

เนื้อหาวิชาโดยสรุป :

กระบวนการทางสังคม

หน่วยที่สำคัญของสังคมคือกลุ่ม และการกระทำระหว่างกัน เป็นสิ่งสำคัญในการอยู่ร่วมกัน เพราะถ้าจากปราศจากการสัมพันธ์กันแล้วสังคมจะไม่เกิดขึ้น การกระทำระหว่างกันนี้อาจจะศึกษาในรูปของกระบวนการ โดยจัดแบ่งเป็น การขัดแย้ง การแข่งขัน การประนีประนอมผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน การผสมผสานกลมกลืนเข้าหากัน

การขัดแย้ง : การติดต่อสื่อความหมายเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดระเบียบทางสังคม บางครั้งอาจเป็นผลสำคัญในการทำให้สังคมไม่เป็นระเบียบ และหากการติดต่อสื่อความหมายระหว่างบุคคล หรือระหว่างกลุ่มเกิดการขัดแย้งอย่างรุนแรง ความไม่เป็นระเบียบก็จะเกิดขึ้น

การแข่งขัน : เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ทั้งแบบรู้ตัวและไม่รู้ตัว และมีมากในสังคมเปิดที่ให้ทุกคนเลื่อนชั้น เลื่อนฐานะ และแข่งขันหาความสำเร็จได้อย่างเต็มที่

การประนีประนอมผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน : เป็นวิธีลดความตึงเครียด หรือทำให้เกิดการแตกร้าวน้อยที่สุด

การผสมผสานกลมกลืนเข้าหากัน : เป็นการผสมผสานระหว่างความเชื่อ และความประพฤติที่แตกต่างกันออกไป

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 6-7

วัตถุประสงค์

1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และอธิบายปัญหาสังคมเบื้องต้นที่เกิดขึ้นได้
2. นักศึกษาสามารถแสดงความสัมพันธ์ในการแก้ไขปัญหาโดยวิเคราะห์โครงสร้างและบทบาทของสถาบันต่าง ๆ
3. นักศึกษาเกิดการคิด วิเคราะห์/คิดสร้างสรรค์
4. นักศึกษาเกิดจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
สำรวจพื้นที่ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ข้อ : ปัญหาสังคม และการพัฒนา -องค์ประกอบ -สาเหตุ -ประเภท	-ให้คำปรึกษา -ประสานงานหน่วย งานที่เกี่ยวข้อง/ชุมชน -ติดตามงบประมาณ โครงการ -ออกหนังสือแจ้งผู้ปก ครองเพื่อขออนุญาต	-ใช้เวลาลงศึกษา พื้นที่อย่างน้อย สัปดาห์และ 6 ชม. เพื่อศึกษาข้อ มูลและปัญหาชุม ชน -ประชุมกลุ่มเพื่อ พิจารณาเลือกพื้นที่ , เลือกประธาน -นำเสนอโครงการ -แบ่งงานหน้าที่ รับผิดชอบ -วางแผนการ ทำงาน (* ดูรายละเอียด ในภาคผนวก)	-การตัดสินใจเลือก พื้นที่โดยวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างเป็น ระบบ -การวางแผนการ ทำงาน -เขียนโครงการได้	อย่างน้อย 12 ชม. หรือ(6 ชม./สัปดาห์)	1. โครงการ บริการชุมชน

เนื้อหาวิชาโดยสรุป :

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

หมายความรวมถึงการเปลี่ยนแปลงในระบบความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ด้วยตา ในลักษณะต่างๆ ของวิถีการดำรงชีวิตหรือเรียกสั้นๆว่า การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดขึ้นได้เสมอ เป็นสิ่งปกติธรรมดาหากว่าสภาพแวดล้อมของชีวิตเปลี่ยนไปจากที่เคยเป็นอยู่เดิม

กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แบ่งออกเป็นการค้นพบ หมายถึงการได้ค้นพบสิ่งที่มีอยู่แล้ว และสามารถนำสิ่งที่ได้ค้นพบนั้นมาใช้เป็นประโยชน์ได้ การประดิษฐ์ เป็นการนำความรู้ทางวิทยาการ หรือเทคโนโลยีมาประดิษฐ์สิ่งใหม่บางอย่างขึ้นมา และ การเผยแพร่ ส่วนใหญ่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดจาก การเผยแพร่วัฒนธรรม เป็นการกระจายตัวของวัฒนธรรมจากชนกลุ่มหนึ่งไปยังชนอีกกลุ่มหนึ่ง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 8

วัตถุประสงค์

1. นักศึกษาสามารถวางแผนปฏิบัติการและจัดการโครงการได้
2. นักศึกษารู้จักการทำงานเป็นทีม

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
ปฐมนิเทศค่ายฯ	มอบหมายงาน ระหว่างออกค่าย 1. การเขียนบันทึก ประจำวันถึงสิ่งที่ ได้เรียนรู้, ประสบการณ์ ใหม่ ๆ 2. เขียนบทความ (กลุ่ม) ปัญหาที่ สนใจ ใน ลักษณะกิจวิชา การ 3. ให้ข้อมูลเบื้องต้น ของชุมชนข้อ ควรปฏิบัติ ไม่ ควรปฏิบัติในชุม ชน - นัดหมายการเดินทาง	- แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เลือก ประเด็น ปัญหาที่สนใจเพื่อ กำหนดผู้ บอกข้อมูล หลัก (Key Informant) - ประธาน โครงการชี้ แจงงานและ ระบบจัดการ ภายในค่ายฯ (*ดูรายละเอียด ในภาคผนวก)	- การทำงานเป็น ทีม - การวางแผน จัดการอย่าง เป็นระบบ		-การวางแผน -การแบ่งงาน

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 9

วัตถุประสงค์

1. นักศึกษาได้ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การสื่อสาร
2. พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
3. นักศึกษาได้เห็นคุณค่าของตนเอง
4. สามารถอธิบาย การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

นักศึกษาออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท 5 วัน (*ดูรายละเอียดในภาคผนวก) ผู้สอน
ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหา

การประเมินผล

ผู้สอนสังเกตพฤติกรรม (ตามแบบสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา ฯ)

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 10

วัตถุประสงค์

1. นักศึกษาสามารถอธิบายสาเหตุการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้
2. เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่นในสังคม
3. เข้าใจถึงโครงสร้างและหน้าที่ทางสังคม ความสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลในสังคมและระหว่างสังคม

หัวข้อ/ เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน		พฤติกรรมและ ผลที่คาดหวัง	เวลา	การ ประเมินผล
	ผู้สอน	ผู้เรียน			
-การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม -แนวโน้มการแก้ปัญหาของชุมชน	- สรุป요จรายงานของนักศึกษาให้เห็นสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลในสังคมและระหว่างสังคม	- นำเสนอรายงานบทความปัญหาของชุมชน กลุ่มละ 30 นาทีและให้มีการอภิปรายหลังนำเสนอ กลุ่มละ 10 นาที		2.40 ชม. 20 นาที	- การนำเสนอรายงานที่สะท้อนให้เห็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น - พิจารณาจากรายงานฉบับสมบูรณ์ทั้งโครงการ

ภาคผนวก ง

ภาคผนวก ง

เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับหลักการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา

1. สอดคล้องวัตถุประสงค์หลัก คือ ช่วยเหลือผู้อื่นและพัฒนาตนเอง
2. สมาชิกค่ายอาสาพัฒนาต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์การพัฒนาตนเอง จึงควรประพฤติให้ถูกต้องตามศีลธรรมและกฎระเบียบค่ายอาสาพัฒนา
3. ค่ายฯ เป็นกิจกรรม อาสาสมัคร จึงไม่ควรมุ่งหวังผลตอบแทนใดๆ
4. ควรใช้หลักวิชาการบริหารมาประยุกต์ใช้ในงานค่ายฯ เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผล
5. ชาวค่ายฯ ควรมีชีวิตที่เรียบง่ายและประหยัด
6. ระหว่างปฏิบัติงานค่าย สมาชิกควรสนใจศึกษาวัฒนธรรมชุมชน ปัญหาชุมชน ปัญหางานค่าย ฯลฯ
7. สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (ตั้งแต่สำรวจ ปฏิบัติงานและหลังปฏิบัติงาน)

การเลือกที่ตั้งค่ายอาสาพัฒนา

ควรยึดหลักการพัฒนาชุมชน คือ

- 1 หลักความต้องการของชุมชน เป็นความต้องการจริงๆ และไม่ขัดนโยบายทางราชการ
- 2 หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน แรงงาน วัสดุ
- 3 หลักการช่วยเหลือตนเอง เช่นงานกองทุน

ขั้นตอนการดำเนินงานค่ายอาสาพัฒนา

1. ตั้งวัตถุประสงค์

เพื่อทำงานและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการประเมิน

2. การแสวงหาที่ตั้งค่ายฯ

อาจมีชุมชนติดต่อขอความช่วยเหลือ ถ้าไม่มี ติดต่อพัฒนากร ปลัดอำเภอ สปอ. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

3. การสำรวจหาที่ตั้งค่ายอาสาพัฒนา ดูความเป็นไปได้ และข้อมูลพื้นฐานต่างๆ สัก 2-3 หมู่บ้าน

3.1 ข้อมูลชุมชน เช่นกรประกอบอาชีพ รายได้ ข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลการศึกษา ข้อมูลวัฒนธรรมชุมชน เพื่อใช้ตัดสินใจและจัดกิจกรรม

3.2 ความต้องการค่ายอาสาพัฒนา ต้องสอดคล้อง 3 ฝ่าย คือประชาชนในชุมชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นักศึกษาต้องการตั้งค่ายที่นั่น

3.3 ความร่วมมือจากประชาชน เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ

3.4 ความปลอดภัยของนักศึกษา การเดินทาง ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ภูมิประเทศ

3.5 ผลที่เกิดจากโครงการ ต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดจากโครงการ

4. การวางแผน

4.1 ค่าใช้จ่ายในโครงการ

4.2 วัสดุอุปกรณ์ อะไรบ้าง จำนวน หาได้จากที่ไหน ท้องถิ่นมีหรือไม่มี

- 4.3 กำหนดเวลา ใช้เวลาทำงานกี่วัน เดินทางกี่วัน
- 4.4 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และจำนวนคนรับผิดชอบ
- 4.5 เทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีอะไร ใครจะนำไป ขอเยี่ยมที่ใด (ฉายหนัง)
- 4.6 การเดินทาง การขอลดราคาค่าโดยสาร ค่าเนืองถึงความประหยัดและปลอดภัย
5. การเขียนโครงการ เพื่อ
  - 5.1 ขออนุมัติสถาบันจัดกิจกรรมภายนอก
  - 5.2 ขอรับทุนจากแหล่งต่างๆ
  - 5.3 เป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณแผนกต่างๆ
6. การดำเนินการก่อนออกค่ายฯ สิ่งที่ต้องดำเนินการคือ
  - 6.1 การหาเงิน ขอแหล่งทุน จัดกิจกรรมหารายได้
  - 6.2 การรับสมัครสมาชิกค่ายฯ ต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและแผน
  - 6.3 ปฐมนิเทศสมาชิก สมาชิกต้องทราบ วัตถุประสงค์โดยละเอียด หน้าที่ในแผนกต่างๆ (การดำเนินการทุกขั้นตอนของโครงการ) รายละเอียดการเดินทาง ข้อมูลชุมชน เช่น ประเพณี ภาษา อันตรายต่างๆ ในชุมชน ข้อควรปฏิบัติ ข้อห้าม การประเมินผล
  - 6.4 การประสานงานก่อนออกเดินทาง การขออนุมัติสถาบัน แจ้งจังหวัด/อำเภอ ขออนุญาต ทำกิจกรรมในพื้นที่ การติดต่อยานพาหนะ
7. การดำเนินการระหว่างออกค่ายฯ เมื่อไปถึงพื้นที่
  - 7.1 ติดต่อผู้นำหมู่บ้าน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือ
  - 7.2 ประชุมชาวบ้าน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์และวิธีการทำงานร่วมกัน
  - 7.3 ติดต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความช่วยเหลือที่จำเป็น เช่น หมอ น้ำใช้
  - 7.4 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่น
- 7.5 ดำเนินงานตามแผน ประชุมประจำวันเพื่อทราบความก้าวหน้าของงานและปัญหา แนวทางแก้ไข
  - 7.6 สันทนาการและหาเวลาว่างพบผู้บอกข้อมูลหลัก
- 8 หลังออกค่ายฯ
  - 8.1 รายงานผลให้สถาบันและหน่วยงานสนับสนุนทราบ
  - 8.2 อาจประเมินและติดตาม หลัง 6 เดือน

หน้าที่รับผิดชอบในฝ่ายต่าง ๆ

1. ฝ่ายโครงการ

ขอบเขตการรับผิดชอบ

1. จัดเตรียมพื้นที่ในการปฏิบัติ
2. จัดเตรียมอุปกรณ์เกี่ยวกับโครงการ
3. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการสร้างโครงการ
4. วางแผนการดำเนินงานในแต่ละวัน

2. ฝ่ายสวัสดิการ

1. ให้การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม
2. ให้การบริการด้านความสะดวก
3. ดูแลความเป็นอยู่ทั่วไปของชาวค่าย

3. ฝ่ายวิชาการ

1. ส่งเสริมอาชีพเสริมให้ผู้ปกครอง โดยการนำเอาวัตถุดิบภายในท้องถิ่นมาทำการแปรรูป เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. ส่งเสริมทักษะ ด้านวิชาการให้แก่เด็กและเยาวชนในท้องถิ่น
3. ส่งเสริมกิจกรรมด้านจริยธรรมและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
4. ส่งเสริมทักษะด้านสาธารณสุข
5. ส่งเสริมการทำกิจกรรมที่มุ่งเน้นก่อให้เกิดภาวะผู้นำให้แก่สมาชิก เด็ก และ เยาวชน
6. แนะนำแนวทางการศึกษาต่อ และ อาชีพ

4. ฝ่ายประชาสัมพันธ์

1. ประชาสัมพันธ์โครงการโดยออกพื้นที่ให้ความรู้แก่ชุมชน อาทิ ด้านสาธารณสุข
2. จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ข่าวสารข้อมูลภายในค่าย
3. บันทึกภาพในรูปแบบต่างๆ
4. จัดทำใบประกาศนียบัตร
5. จัดทำแบบสอบถาม

5. ฝ่ายคหกรรม

1. จัดเตรียมตารางรายการอาหารในแต่ละวันโดยมุ่งเน้นคุณค่าทางโภชนาการ
2. จัดเตรียมอุปกรณ์ในการประกอบอาหาร
3. จัดทำอาหาร
4. จัดหาแหล่งวัตถุดิบในการประกอบอาหารภายในชุมชน

6. ฝ่ายสันทนการ

1. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการแสดงออกของเยาวชนในหมู่บ้าน
2. ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสามัคคีของสมาชิกชาวค่าย

3. ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์สมาชิกชาวค่ายและชุมชน
4. ส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์กลุ่ม
5. มุ่งเน้นกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด และ ความเหน็ดเหนื่อย

กฎระเบียบค่ายอาสาพัฒนาชนบท

1. ชาวค่ายต้องมีความสามัคคีในหมู่คณะในการทำงานร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชาวบ้าน
2. ชาวค่ายต้องตรงต่อเวลา
3. ชาวค่ายต้องมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์
4. ชาวค่ายต้องเคารพขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นนั้นอย่างเคร่งครัด
5. ห้ามชาวค่ายนำอุปกรณ์ การพนันทุกชนิดไปในการออกค่าย
6. ห้ามชาวค่ายเสพยาเสพติดทุกชนิด ทุกประเภท ยกเว้น บุหรี่
7. ห้ามชาวค่ายดื่มสุราโดยเด็ดขาด
8. ห้ามชาวค่ายนำเอาทรัพย์สินของคนอื่นมาเป็นสมบัติส่วนตัว
9. ห้ามชาวค่ายสร้างความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาว
10. ห้ามชาวค่ายทะเลาะวิวาทและพูดจาอันจะทำให้เกิดความเสียหายและความเดือดร้อนต่อสมาชิกชาวค่ายและชาวบ้าน
11. ห้ามชาวค่ายประพฤตินอนจะทำให้ผู้อื่นมองไปในทางเสียหาย
12. ห้ามชาวค่ายออกนอกบริเวณที่ตั้งค่าย และที่ที่กำหนดไว้
13. หากมีเหตุจำเป็นต้องออกนอกบริเวณที่ตั้งค่ายให้แจ้งต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหรือที่ประธานค่ายก่อนทุกครั้ง
14. กรณีชาวค่ายกระทำผิดกฎระเบียบค่าย ต้องได้รับการพิจารณาความผิดจากอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการค่าย
15. ในกรณีนอกเหนือจากนี้และระเบียบมิได้ระบุไว้โดยชัดเจน ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการบริหารชมรมและให้ถือมติเป็นที่สิ้นสุด
16. ชาวค่ายทุกคนต้องยอมรับและทำตามระเบียบข้อบังคับด้วยความเต็มใจ

กำหนดการดำเนินงาน
การออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท วิทยาลัยโยนก

เวลา	กิจกรรม
06.00 น.	ตื่นนอน
06.30 น. - 07.00 น.	ออกกำลังกาย
07.30 น. - 07.30 น.	ประกอบภารกิจส่วนตัว
07.30 น. - 08.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
08.00 น. - 08.15 น.	เคารพธงชาติ
08.15 น. - 08.30 น.	ชี้แจงการปฏิบัติงานประจำวัน (เช้า)
08.30 น. - 12.00 น.	ปฏิบัติงานตามภารกิจ
12.00 น. - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น. - 16.00 น.	ปฏิบัติงานตามภารกิจ (บ่าย)
16.00 น. - 18.00 น.	เลิกงาน พักผ่อนตามอัธยาศัย
18.00 น. - 19.00 น.	รับประทานอาหารเย็น
19.00 น. - 21.00 น.	กิจกรรมสันทนาการ/มวลดชนสัมพันธ์/อบรมหรือบรรยายให้ความรู้
21.00 น. - 23.00 น.	ประชุมสรุปผลการปฏิบัติงาน แจ้งกลุ่มและภารกิจการปฏิบัติงานวันต่อไป เลือกตั้งผู้อำนวยการค่ายวันต่อไป สวดมนต์ก่อนนอน

*****

ประวัติผู้วิจัย

นายเฉลิมชัย มนุษเสวต เกิดวันที่ 5 ธันวาคม 2506 ที่จังหวัดชุมพร สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาและวรรณคดีไทย จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ สงขลา เมื่อปี พ.ศ. 2528 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อปี พ.ศ. 2536 เข้าศึกษาในระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีพ.ศ.2539 ปัจจุบันทำงานที่วิทยาลัย โยนก ลำปาง ในตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา

